

Så skapar du en prestandadeklaration och CE-märkning för MOTORDRIVNA PORTAR

Boverket har under 2019 utfört marknadskontroll av motordrivna portar som omfattas av den harmoniserade standarden SS-EN 13241:2003 + A2:2016. Projektet har genomförts som ett gemensamt projekt mellan Boverket och Arbetsmiljöverket.

Marknadskontrollen har omfattat kontroll av dokumentationen (främst prestandadeklaration och CE-märkning). Dokumentationskontrollen visar att det finns oklarheter för hur produktens egenskaper ska redovisas i dokumentationen som ska följa med produkten (prestandadeklaration och CE-märkningen). Därför har Boverket tagit fram exempel på prestandadeklarationer och CE-märkningar, som en hjälp för dig som är tillverkare.

Exemplen i detta informationsblad är framtagna för motordrivna industriportar. Standarden omfattar även andra produkttyper så som grindar och bommar där portens huvudsyfte är till för passage för gods, fordon och personer samt rulljalousier och rullgaller i butiksområden. Portarna kan vara både manuella eller maskindrivna.

Motordrivna portar omfattas av flera olika EU-direktiv/förordningar och de ska uppfylla krav enligt alla tillämpliga direktiv när de sätts på marknaden. Till exempel:

- Byggproduktförordningen, (EU) 305/2011
- Maskindirektivet, 2006/42/EC
- EMC-direktivet, 2014/30/EU
- Radioutrustningsdirektivet, 2014/53/EU

Huvudregeln är att man bara kan släppa en ny produkt på EU:s gemensamma marknad en gång, såvida inte produktens egenskaper eller prestanda har förändrats i sådan grad att produkten betraktas som en ny produkt. Enbart en installation av en motordriven port är inte en sådan förändring att porten blir en ny produkt.

PrestandadeklARATION

Portar mm. som omfattas av harmoniserade standard ska vara prestandadeklarerade och CE-märkta mot byggproduktförordningen när de säljs. Byggproduktförordningen bestämmer vilken information som ska finnas i prestandadeklARATIONen. En mall tillsammans med anvisningar för hur tillverkaren ska fylla i den finns i bilaga III till byggproduktförordningen.

Om en port säljs med drivenhet ska prestandadeklARATION och CE-märkning omfatta den kompletta porten.

Vilka språkkrav gäller?

PrestandadeklARATIONen ska vara på svenska för produkter som säljs i Sverige. Detsamma gäller även bruksanvisning och säkerhetsinformation. CE-märkningen behöver däremot inte vara på svenska.

De svenska namnen på de väsentliga egenskaperna i det här informationsbladet är förslag på översättning av standardens engelska namn. Tillverkaren får välja att använda andra översättningar så länge läsaren kan förstå vilken egenskaps som avses.

Vilka väsentliga egenskaper ska redovisas?

I prestandadeklARATIONen ska väsentliga egenskaper och produktens deklarerade prestanda redovisas. De väsentliga egenskaperna finns angivna i den harmoniserade standardens ZA-bilaga. Det är enbart dessa egenskaper som får ingå i prestandadeklARATIONen. Andra egenskaper och dess prestanda får beskrivas i annan dokumentation, men inte i prestandadeklARATIONen.

Alla väsentliga egenskaper som är relevanta för den avsedda användningen ska listas i prestandadeklARATIONen. Det gäller även om tillverkaren inte avser att deklarerar prestanda för en viss egenskap. I största möjliga mån ska tillverkaren följa upplägget i tabellen över väsentliga egenskaper i ZA-bilagan.

Hur ska egenskaperna redovisas?

Alla egenskaper som är relevanta för den avsedda användningen ska listas i prestandadeklARATIONen. Egenskaper som inte är relevanta för den aktuella produkttypen kan utelämnas. Som exempel kan nämnas att värmeisolering, vattentätighet och lufttätighet kan utelämnas för t.ex. grindar och bommar och egenskapen "rörelsekrafter (operational forces)" är enbart relevant om produkttypen är motordriven.

För varje väsentlig egenskap deklarerar tillverkaren prestandan genom att antingen ange ett värde, en klass eller uppfyller (tröskelvärde). Värden och klasser ska anges uttryckligen i själva prestandadeklARATIONen. Om tillverkaren väljer att inte deklarerar någon prestanda för en egenskap ska förkortningen NPD (ingen prestanda fastställd) användas. Uttryck som "ej applicerbart" eller "ej relevant" får inte användas.

Det system för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda (AVCP) som gäller enligt standarden SS-EN 13241:2003 + A2:2016 är system 3. Det innebär att tillverkaren måste anlita ett anmält organ för bedömning av produktens prestanda (typprovning). Tillverkningskontrollen i fabrik ansvarar däremot tillverkaren själv för.

Hantering av olika varianter av produkttyper i prestandadeklARATIONer

Utgångspunkten är att prestandadeklARATIONen ska utfärdas för enskilda produkttyper. Flera produkttyper kan dock grupperas efter t.ex. användningsområde och redovisas i samma prestandadeklARATION under förutsättning att man tydligt kan utläsa varje produkttyps prestanda. De enskilda produkttypernas unika identifikationskoder måste tydligt framgå av prestandadeklARATIONen. Även om prestandadeklARATIONen innehåller flera produkttyper så ska CE-märkningen bara innehålla information om den enskilda produkttypen.

Exempel 1: Prestandadeklaration för motordrivna portar

Annan benämning än prestandadeklaration ska inte användas.	PRESTANDEDEKLARATION	
Tillverkaren ska ge prestandadeklarationen ett referensnummer. Referensnumret får vara detsamma som produkttypens unika identifikationskod.	NR 001/1	
	1. Produkttypens unika identifikationskod:	Port XYZ, typ 1
	2. Avsedd användning/avsedda användningar:	Motordriven industriport
	3. Tillverkare:	Företag AB Adress 00 SE-000 00 Postadress
	4. Tillverkarens representant:	-
	5. System för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda:	System 3
	6. a) Harmoniserad standard:	SS-EN 13241:2003 + A2:2016
	b) Anmält/anmälda organ:	Testföretaget nr 0000
		Tillverkaren ska ge varje produkttyp en unik identifikationskod. Tillverkaren kan fritt välja hur koden ska vara utformad, så länge som den är unik för produkttypen. Produkttypens unika kod ska fungera som ett identifikationsnummer som ska ge all nödvändig spårbarhet.
		Det krävs skriftligt mandat från tillverkaren för att betraktas som tillverkarens representant. Om det inte finns någon tillverkarens representant kan punkten utelämnas.
		Anger grad av inblandning av anmält organ. Det system som ska användas för en viss byggprodukt framgår av den harmoniserade standarden.
		Den tidigare versionen SS-EN 13241-1:2003+A1:2011 gäller också som harmoniserad standard.
		Om tillverkaren har anlitat flera anmälda organ ska samtliga anmälda organ anges och vilka egenskaper de har bedömt.

Namnet på samtliga väsentliga egenskaper ska listas i prestandadeklarationen. Egenskaperna ska finnas på svenska men det är tillåtet att även ange dem på ett annat språk.

7. Angiven prestanda:

Väsentlig egenskap	Prestanda
Vattentäthet	klass
Utsläpp av farliga ämnen	NPD
Motstånd mot vindlast	klass
Värmeisolering	u-värde
Lufttäthet	klass
Säker öppning	uppfyller
Glasegenskaper	NPD
Mekanisk hållfasthet	uppfyller
Rörelsekrafter	uppfyller
Beständighet	värden

Nivå eller klass för angiven prestanda. Om ingen prestanda deklarerats för en egenskap ska "NPD" anges.

I dagsläget går det inte att ange någonting annat än NPD.

8. Lämplig teknisk dokumentation och/eller särskild teknisk dokumentation:

-

Prestandan för ovanstående produkt överensstämmer med den angivna prestandan. Denna prestandadeklaration har utfärdats i enlighet med förordning (EU) nr 305/2011 på eget ansvar av den tillverkare som anges ovan. Undertecknad på tillverkarens vägnar av:

Namn, ort, datum,
underskrift.

Exempel 2. CE-märkning för motordriven industriport

CE-märkning

Det kan bara finnas en CE-märkning på en produkt. Produkter som omfattas av flera direktiv bör ha referens till alla tillämpliga direktiv/förordningar.

CE-märkning av byggprodukter är mycket mer än bokstäverna ”CE”. Vad CE-märkningen ska innehålla anges i byggproduktförordningens artikel 9.2. Du kan även få vägledning från CE-märkningsexemplet i det här informationsbladet. Samtliga väsentliga egenskaper där tillverkaren deklarerat annat än NPd (No Performance Determined, ingen prestanda fastställd) ska alltid ska finnas med. Detta trots att det i praktiken blir en upprepning av uppgifterna i prestandadeklarationen.

CE-märkningen ska fästas på själva produkten och vara skild från eventuell annan märkning av produkten. CE-märkningen ska bara avse den produkttypen som märkningen fästs på.

Exemplet till höger visar vad CE-märkningen ska innehålla.

CE	
14	
Företag AB, Adress 00, SE-000 00 Postadress	
Produkttyp: XYZ, typ 1	
DoP nr 001/1	
SS-EN 13241:2003 + A2:2016	
Motordriven industriport	
Vattentäthet:	klass
Motstånd mot vindlast:	klass
Värmeisolering:	u-värde
Lufttäthet:	klass
Säker öppning:	uppfyller
Mekanisk hållfasthet:	uppfyller
Rörelsekrafter:	uppfyller
Beständighet:	värden
(EU) 305/2011, 2006/42/EC, 2014/30/EU	

De två sista siffrorna i det årtal då produkttypen CE-märkts för första gången.

Tillverkarens namn och registrerade adress (eller ett tydligt identifieringsmärke)

Produkttypens unika identifikationskod.

Prestandadeklarationens referensnummer.

Hänvisning till den harmoniserade standarden.

Produktens avsedda användning.

Nivå eller klass för angiven prestanda.

Referenser till tillämpliga direktiv/förordningar.

Läs mer och hitta rätt i byggproduktförordningen och den harmoniserade standarden

Harmoniserad standard SS-EN 13241:2003 + A2:2016. Standarden kan köpas från SIS, Svenska Institutet för Standarder: <https://www.sis.se/>.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG (byggproduktförordningen): <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:088:0005:0043:SV:PDF>.

Vad prestandadeklarationen och CE-märkningen ska innehålla anges i byggproduktförordningens artikel 6 och 9.2. Du kan även få vägledning från exemplen på prestandadeklarationer och CE-märkning som finns i det här informationsbladet.

Boverket ansvarar för att kontrollera byggprodukter på den svenska marknaden. På Boverkets webbplats kan du läsa mer om CE-märkning och prestandadeklarationer: www.boverket.se/ce.